

Kopi til KUD
14.09.2012
T.B.

22. juli-kommisjonen

INTERVJUREFERAT

Tid	Mandag 4. juni kl. 13.00
Sted	Akersgata 51
Intervju av	Hans Sverre Sjøvold, ekspedisjonssjef
Intervjuere	Alexandra Bech Gjørvi, 22. juli kommisjonen Ragnar Auglend, 22. juli kommisjonen Torgeir Hagen, 22. juli kommisjonen Åsne Julsrud, Sekretariatsmedlem 22. juli kommisjonen Bjørn Otto Sverdrup, Sekretariatsmedlem 22. juli kommisjonen
Andre til stede	Hege Gabrielsen, PwC

Formelle forhold:

Sjøvold var i forkant av intervjuet gitt skriftlig underretning om bakgrunnen for at kommisjonen ønsker hans forklaring, og de rettslige og praktiske rammer for intervjuet.

Sjøvold ble gjort kjent med muligheten til å la seg bistå av en rådgiver, tillitsmann eller annen person

Sjøvold er videre gjort kjent med plikten arbeidsgiver har pålagt ham om å forklare seg for kommisjonen, og at det er forbundet med straffeansvar å forklare seg bevisst uriktig.

Sjøvold ble gjort kjent med innholdet i selvinkrimineringsvernet ved at vedlagte notat ble lest opp, og at dette vernet, etter kommisjonens syn, i utgangspunktet ikke kommer til anvendelse ved denne forklaringen.

Sjøvold ble videre gjort kjent med at det ble tatt lydopptak, som ville bli lagret, og at det ville bli utarbeidet referat for signering som også ville bli lagret.

Sjøvold ble også gjort kjent med at referatet vil kunne bli gjort tilgjengelig for andre enn kommisjonen, for eksempel dersom hensynet til sakens opplysning, ivaretagelse av partsrettigheter eller oppfyllelse av lovpålagte krav gjør dette nødvendig. Sjøvold ble også gjort kjent med at kommisjonen er bundet av offentleglovas regler om innsyn i dokumenter. Sjøvold ble også gjort kjent med at opplysninger fra referatet ville kunne bli brukt i kommisjonens rapport.

Sjøvold ble gjort kjent med sine rettigheter til å kreve innsyn etter pol § 18 og retting etter pol §§ 27 og 28.

Sjøvold samtykket i å la seg intervju på ovennevnte forutsetninger.

Etter en kort presentasjon av de tilstedeværende ble Sjøvold orientert om kommisjonens mandat, formålet med intervjuet og hvordan det ville bli gjennomført.

Egen bakgrunn og nåværende stilling

Sjøvold er ekspedisjonssjef og avdelingsleder i Politiavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet (JD), en stilling han tiltrådte høsten 2010. Han ble i juni 2012, etter tidspunktet for intervjuet, men før gjennomlesning fant sted, utnevnt til ny politimester i Oslo.

Han var polititjenestemann de første åtte årene av sin karriere, og var deretter fire år i påtalemyndigheten. Han var assisterende politidirektør 2000-2001, politimester i Vestfold politidistrikt 2001-2005, og rektor for Politihogskolen 2005-2010.

Ansvars- og arbeidsfordeling

Sjøvold forklarte at hva gjelder ansvars- og arbeidsfordelingen mellom ham selv og departementsråden, er det Østgaard som har hatt ansvar for Politiavdelingens saker. Sjøvold forholder seg dermed for det meste til Østgaard, og i langt mindre grad til Ruud.

På spørsmål om ansvarsområdet til Politiavdelingen, forklarte Sjøvold at hovedoppgavene til Politiavdelingen er å være et faglig sekretariat for politisk ledelse. Denne oppgaven tar det meste av tiden. I tillegg har Politiavdelingen etatslederoppaver, særlig overfor Politidirektoratet (POD) og Politiets sikkerhetstjeneste (PST). Politiavdelingen har også det administrative ansvaret for Riksadvokaten og Krigsadvokaten. Avdelingen har videre ansvar for en rekke fagområder internt, som lovgivning (herunder Våpenloven) og andre løpende saker.

Den sentrale krisehåndteringen 22/7 og JDs rolle som lederdepartement

Sjøvold var på ferie og fikk vite om hendelsen på telefon fra en journalist. Etter å ha sett på tv-nyhetene hva som hadde hendt, avbrøt han ferien og dro rett til Oslo for å komme seg på jobb. På vei til Oslo prøvde han forgjeves å komme i kontakt med sin stedfortreder Knut Fosli, som han visste var på jobb. Han fikk derimot kontakt med avdelingsdirektør Grethe Kleivan. Sammen prøvde de, over telefonen, å finne ut av hvem som hadde vært på jobb da hendelsen skjedde, og å komme i kontakt med dem. Etter hvert fikk de ganske god oversikt, og fant ut at kun én fra egen avdeling var blitt skadet. Sjøvold var også i kontakt med Foslis kone, som hadde hatt kontakt med sin mann etter eksplosjonen. Sjøvold fikk etter hvert også kontakt med Østgaard på telefon, som ga ham beskjed om å møte i Forsvarsdepartementet (FD).

Da Sjøvold kom frem til FD møtte han Skulberg fra Kriminalomsorgsavdelingen. De arbeidet sammen med å finne ut av hvordan det stod til med de ansatte i de ulike avdelingene i departementet. De håndterte anmodningene om Forsvarsbistand allerede mens de var i FD, men arbeidet deres bar preg av at selve aksjonen var over og gjerningsmannen pågrepet. Det var mens de satt i FD at de fikk beskjed om pågripelsen og om organisasjonen gjerningsmannen sa han var en del av. De hadde på det tidspunktet mange spekulasjoner rundt hva som kunne ha skjedd. Da de fikk høre tallene over omkomne på Utøya, virket det "helt absurd".

Sjøvold beskrev situasjonen som rimelig uoversiktlig. De hadde ikke grunn til å tro at det var i ferd med å skje noe mer og brukte ikke mye tid på å skaffe seg en situasjonsforståelse der og da.

Det var krevende å skaffe et godt situasjonsbilde opp mot Statsministerens kontor (SMK), forklarte Sjøvold. Noe av det første han tenkte da han hørte om Utøya, var at én mann ikke ville greie å gjøre dette alene. Han var ikke inne i vurderingene rundt hvilke tiltak eller hva slags beredskap man burde ha etter at man fikk inn riksalarmer etter pågripelsen, der det fremgikk at det muligens var to celler til. På møtet som POD kalte inn til kl. 01.00, tok man utgangspunkt i at de hadde pågrepet gjerningsmannen.

Sjøvold var ikke involvert i Regjeringens kriseråd (RKR), men han hadde et kort møte med Østgaard etter at Østgaard hadde vært i RKR. Det ble ikke gitt noen spesielle føringer der. Sjøvold dro etter hvert opp til leiligheten sin i sentrum for å jobbe videre med kriseledelse derfra. Han fikk en av sine ansatte til å dra til POD for å være liaison der. Dette ble Sjøvolds kontakt opp mot politiets operative enhet.

På spørsmål om Sjøvolds syn på at terror- og sabotasjeplanverket ikke ble iverksatt 22. juli, svarte han at vurderingene som ble gjort i og for seg var riktige. At et andre tilslag kom på Utøya og ikke i Oslo, var egentlig helt asymmetrisk om man sammenliknet med tidligere terroraksjoner i Europa, som London eller Madrid, der det kom etterfølgende bomber i samme by.

Så langt Sjøvold kjenner til ble det ikke stilt noen spørsmål om sivilt beredskapssystem den kvelden. Han var kun involvert i vurderinger rundt å skaffe oversikt over de som eventuelt var skadet eller drept. Deretter tok han posisjon i en ordinær linjefunksjon, mellom politisk ledelse og POD.

Sjøvold fortalte at hele krisen bar preg av at regjeringsapparatet var rammet. Ut over natten var det særlig to ting Sjøvold jobbet med. Det ene var å skaffe lister over de som hadde vært på Utøya og koble informasjonen opp mot etterforskningsledelsen i Oslo. Han hadde mest kontakt med Eirik Thorshaug i den sammenheng. På dette området ble det etter Sjøvolds oppfatning gjort en stor innsats i fylkesapparatet til Arbeiderpartiet. Han hadde ikke oversikt over arbeidet med lister på Sundvollen; denne informasjonen koblet han direkte til etterforskningsledelsen i Oslo.

Det andre Sjøvold var opptatt med utover natten, dreide seg om situasjonen på pårørendesenteret på Sundvollen, der det til tider var ganske uoversiktlig. Sjøvold tok imot henvendelser som kom derfra, fra både partiapparatet og foreldre.

JD legger seg normalt ikke opp i operative ting.

Kontakten som var opprettet mellom Info i POD og Politiavdelingens Info i FD hadde særlig fokus på antall drepte og når tallet skulle offentliggjøres. Tallene fremkom i møtet i POD kl. 01:00. Det ble diskusjon om når man skulle offentliggjøre disse, noe politidirektøren håndterte. I tillegg ble det operative konseptet fordelt i løpet av natten.

Sjøvold forklarte at et krevende element i en slik uoversiktlig situasjon, er at media i dag er så raskt på plass og har så raske rapporteringsveier at det tradisjonelle systemet har vansker med å få verifisert opplysninger som kommer inn. Et eksempel var da det stod på VG-nett at politiet hadde pågrepet noen polakker i Groruddalen. Dette måtte Politiavdelingen bruke ressurser på å prøve å få verifisert gjennom sitt system.

Sjøvold kommenterte at han tror informasjonsformidlingen i dag må revideres betydelig. Det ordinære systemet blir ganske presset i en slik situasjon og det tar for lang tid å få verifisert og dokumentert informasjon som er riktig. Han tror det er behov for direkte linjer opp mot øverste nivå, som kan bearbeide og tolke informasjonen som kommer. For fremtiden bør man etter Sjøvolds oppfatning opprette en bistandsfunksjon i førstelinjen som kan ta hånd om en del av informasjonen. I tillegg bør det opprettes et slags "tolkeelement" på toppen, som kan bedømme om man skal gå videre med informasjonen eller ikke.

Sjøvold tror de ville fått enklere arbeidsforhold om de viktigste avdelingene i JD hadde vært samlet på ett sted. Slik situasjonen var, ble det uoversiktlig med to lokasjoner. Sjøvold er av den oppfatning at en etablert stab ville kunne løst oppgavene på en enklere måte.

I politiavdelingen etablerte de en egen kriseledelse med én gang, i provisoriske lokaler. En beredskapsorganisasjon må etter Sjøvolds syn ha mennesker som er dedikerte til å ta hånd om oppgavene og som er forberedt, ved å ha forhåndsdefinerte ressurser og folk på vaktlistene til enhver tid.

Politiavdelingen skrev i juni 2011 et forslag om bakvaksordning/beredskapsordning. Sjøvold ville finne frem brevet og levere det til kommisjonen.

I dag er det kun Infovakt og KSE som har vaktordninger, mens det mangler tilsvarende på fagsiden. En embetsvakt vil etter forslaget fra Politiavdelingen komme på plass.

JDs arbeid med styring av PST

Sjøvold forklarte at PST er en operativ tjeneste som rapporterer direkte til JD. PST styres på tradisjonelt vis som andre underliggende etater. Det er et nært forhold mellom JD og PST, med mye diskusjon rundt særlig budsjetter og utstyr.

JDs styring av PST varierer. På noen områder går de helt ned på mikronivå, f.eks rundt legalitetskontroll, registreringer ol. Selv om JD skal være mest opptatt av det overordnede og strategiske, er det likevel ikke det som får mest fokus i tilnærmingen til PST. Det er de mindre sakene de har måttet bruke mye ressurser på. De har vært opptatt av at PST skal definere hva det f.eks vil innebære av ressursbruk å kjøre to tunge etterforskningssaker, men det har de enda ikke full klarhet i. De har også prøvd å skaffe mer ressurser slik at PST kan drive mer åpen spaning på nettet. Sjøvold kommenterte at PST har spilt inn mange forslag til JD for å øke sine budsjetter, til tross for at de har hatt en god budsjettutvikling.

Sjøvold syns PST, innenfor de rammene og budsjettene de har, gjør en god jobb. De må manøvrere i mange vanskelige grensesnitt. Han bemerket at PST selv må ta ansvar for intern ressursfordeling og vektingen mellom ulike fagområder og avdelinger. Hva gjelder involvering i enkeltsaker, er departementet tett på. JD får for eksempel informasjon om de forebyggende sakene, og det er JD som har ansvar for metodekontroll.

Sjøvold forklarte at det er krevende å målstyre PST. Det blir mest kvalitative formuleringer i et tildelingsbrev. Dokumentene utarbeides i avdelingen, men Sjøvold medgir at PST på mange måter må være en premissleverandør for hvordan departementet skal styre PST.

Sjøvold hadde før intervjuet gått gjennom styringsdokumenter som JD har sendt PST de senere årene. Han sa han føler at mye av diskusjonen mellom JD og PST har gått på prioriteringer av oppgaver. Han vet blant annet at PST har vært misfornøyd med JD hva gjelder deres manglende faglige forståelse, noe han har fått høre flere ganger. En egen evaluering vil se på forholdet mellom oppgaver og ressurser i PST.

På spørsmål om Sjøvold synes det vil være riktig om JD blir satt i stand til å være en faglig, tung premissleverandør, slik PST etterspør, svarte han at han synes det kan være en god ide. Per dags dato har det likevel vært vanskelig å prioritere dette, ettersom det meste av tiden etter 22. juli har gått med til å være sekretariat. Det må også komme en vesentlig styrking av departementsfunksjonen om JD skal ha mulighet eller kompetanse til å være en faglig sparringspartner/premissleverandør for PST.

Sjøvold mener det bør tas en diskusjon rundt de oppgavene PST skal drive med videre. Han tror det som kan være PSTs dilemma, er livvaktene, som har tatt mye av ressursene de senere årene og som dessuten er en svært uforutsigbar tjeneste. I tillegg krever tunge etterforskningsaker mye ressurser. Å være en god etterretningsorganisasjon er en helt annen side av PST, og spørsmålet er om livvakttjenesten og tunge etterforskningsaker tar vekk fokus fra å forebygge terrorvirksomhet og ekstremisme. Internt har JD tatt opp dette spørsmålet med PST, men Sjøvold oppfatter ikke at PST ønsker å kvitte seg med livvakttjenesten. På spørsmål om det kan være en ide å la livvakttjenesten bli fullfinansiert, svarte Sjøvold at det kan være en god ide.

På spørsmål om hva som har skjedd med diskusjonen om åpen etterforskning, som PST ønsket bort fra seg, svarte Sjøvold at denne diskusjonen har vært en gjenganger i møter han har hatt med Janne Kristiansen. Riksadvokaten mente PST burde fortsette å ha åpen etterforskning, og den beslutningen har JD vært lojal mot. Et godt argument for at PST skal beholde åpen etterforskning, er at de sitter på informasjonen. Det vil oppstå et dilemma når man skal flytte informasjon fra et etterretningselement over i et åpent straffesakssystem.

Rent operativt fungerer samarbeidet med de ulike etterretningstjenestene etter Sjøvolds oppfatning godt, men den endelige formen på en operativ samhandlingsmetodikk er ikke på plass enda. En felles trusselvurdering for Norge er ikke blitt laget enda, men det jobbes videre med dette i Samfunnssikkerhetsmeldingen. I dag har JD et samarbeid med E-tjenesten på departementsnivå, Kru-organet, som ser saker i sammenheng og diskuterer enkeltsaker.

PST samarbeider også med andre etater. Det satses for eksempel nå på et godt samarbeid innenfor datakrim mellom Kripos og PST. Her er det muligheter for felles investeringer. Sjøvold kommenterte at mye av diskusjonen rundt oppgavefordelingen mellom PST og andre politietater går på hvorvidt PST skal ha et etterforskningsansvar. Et eksempel er dyrevernavtivistene, som tidligere var PSTs ansvar, men som nå er overført til det ordinære systemet.

På spørsmål om Sjøvold har synspunkter på det som er blitt beskrevet som en "forsiktighetskultur" i PST, svarte han at han tror PST er en organisasjon som blir så ettergått i forhold til det meste de gjør, helt ned på mikronivå, at det nødvendigvis vil innebære at de er nøye med det de gjør.

Sjøvold har brukt mye tid på Global Shield. Det er en todelt problematikk i den sammenheng: det ene er hvordan det har blitt presentert i det offentlige rom, og det andre hvordan det har vært håndtert som informasjon internt i PST. En god ide hva gjelder Gloabl Shield er etter Sjøvolds syn å få til bedre samarbeide med tollene. I dag fremstår det som nokså adskilte systemer.

På spørsmål om det har vært et tema i JD å gi PST mer styring med ressursbruken for de lokale PST-stillingene rundt om i landet, svarte Sjøvold at man her er inne på en helt grunnleggende ting med tanke på fremtiden, og som ligger i resultatreformen som er på vei. Det lokale PST-leddet må integreres mye tettere med det ordinære politis virksomhet, så han, ettersom det er ganske nær kontakt mellom lokalpoliti og befolkning, og denne kontakten er viktig for PSTs arbeid. Det vil være uheldig om politiet trekker seg unna områdene der folk bor. Det er altså viktig å se på etablerte forebyggningsarenaer, også i sikkerhetssammenheng.

Sjøvold kommenterte at det godt kan hende det er litt ulik vektning fra politisk ledelse hva gjelder PST. I dag oppfatter han at man har en statsråd som er svært opptatt av PST og etatsledelsen av PST. Sjøvold mener politikerne i sum har tilført PST betydelig mer ressurser sammenlignet med politiet ellers.

POLITIDELEN

Sjøvold beskrev samhandlingen mellom Politiavdelingen og JD for øvrig som grei, men at graden av styring og autonomi har vært en diskusjon, dvs. å finne den riktige vektningen mellom sentral styring og lokal frihet. Hva gjelder POD sa Sjøvold at han har vært opptatt av å finne balanse i forholdet mellom POD og JD. For JD har det vært viktig å se igjen politikken i de operative ledd. Grad av styring har også vært en diskusjon med POD. Sjøvold forklarte at tildelingsbrevene gjenspeiler budsjettproposisjonen. Jo flere politiske tiltak som står der, jo mer omfattende blir tildelingsbrevet. Han sa den er for omfattende, men at det er en krevende balanse. Det jobbes nå med å "slanke den ned".

På spørsmål om Sjøvold oppfatter at de målene som settes gjenspeiler politioppgaven, svarte han at de i resultatreformen som kommer nærmere jul jobber med å definere hva politioppgaven er. Av egen erfaring som politimester kan han si at ikke alle målene i tildelingsbrevet er like relevante for alle til enhver tid. Han tror at uansett hvor mange føringer som listes opp, må det foretas en eller annen form for siling og prioritering fra hver politimester. Dette tror han er fullt mulig å gjøre. Likevel medga han at det er for mange tiltak som er listet opp, og at det er krevende for det operative leddet å følge opp. I alle slike systemer bør man tenke gjennom hva man ønsker å oppnå, for til slutt blir det så mye at man ikke klarer å prioritere. Han kjenner seg igjen i diskusjonen rundt det begrensede handlingsrommet for POD, og sa at det ikke er noen tvil om at mye av ressursene som går til politiet er øremerkede. Det har for eksempel vært en diskusjon på at man må ha en viss økning på distriktenes budsjetter.

På spørsmål om Politiavdelingen prøver å utvikle tildelingsbrevene til POD på en spesiell måte, forklarte Sjøvold at de har en rekke parametere som kan utvikles, men han er bekymret for at man begynner å bygge opp tunge systemer for å måle alt man gjør. Generelt er det mange oppgaver som politiet løser, som ikke kommer frem i gode statistikker. Det er et dilemma i målingen av politiet.

Sjøvold trakk frem en ny undersøkelse; "Hva gjør egentlig politiet", med svenske data, som dokumenterer et misforhold mellom politiske føringer og hva politiet faktisk gjør. Sjøvold sa at man i Norge hadde gitt

betydelig oppmerksomhet til noen områder etter politireformen. Det er for eksempel allokert mye ressurser i å etablere mye tyngre operative enheter som operasjonssentraler, og mye mer fokus på utdanning for operativt personell.

Sjøvold sa det ikke er tvil om at det er behov for å gjøre noe i forhold til IKT situasjonen i politiet. Den er vanskelig både hva gjelder IKT plattformen, men også hvordan systemene fungerer som støtte for operativt politiarbeid. Her oppstår dilemmaet rundt allokering av penger ut til distriktene, og å holde igjen midler sentralt for å kunne ta de store, tunge investeringene.

Om bemanning på operasjonssentraler

På spørsmål om Sjøvold hadde noen kommentarer til at det 22/7 var lav bemanning i flere viktige distrikt, svarte han at han, med utgangspunkt i etableringen av operasjonssentralen i Vestfold, mener det høres svært krevende ut å la én person håndtere en operasjonssentral. Å være operasjonsleder i dag er et fag og en krevende operativ lederjobb.

JD har ikke vurdert å stille minimums bemanningskrav, men Sjøvold mener dette er en oppave for POD. Det er en høyst betimelig diskusjon, som allerede har vært oppe, men som også er problematisk. Stiller man et krav om minimumsbemanning på en operasjonssentral i et lite distrikt, vil dette gå på bekostning av den øvrige operative bemanningen. Han tror dette vil bli en viktig diskusjon i resultatreformen knyttet til distriktsstørrelse.

På spørsmål om det i JD har blitt diskutert mulighet for å la de store distriktene tre inn og ta over ledelse og resursstyring i en katastrofesituasjon, svarte Sjøvold at det i prinsippet ikke er noe i veien for at man kan gjøre det. Han presiserte at det nok kunne være noen utfordringer knyttet til å gjøre det i praksis, men at det vil være PODs beslutning. Sjøvold er ikke kjent med at POD har brukt denne fullmakten noen gang. Hadde 22. juli hendt et sted lenger unna Oslo, burde POD muligens vært tettere på, men slik situasjonen utartet seg fungerte det greit.

På spørsmål om Sjøvold har synspunkter på forskjellen mellom en politioperasjon og en redningsoperasjon, svarte han at dette har vært mye diskutert. Særlig har det blitt diskutert mye om man burde innkalt den lokale redningsledelsen inn i politimesterens stab. Det er politimesteren som har ansvar for den lokale redningsdelen, men hovedredningssentralen går ikke i politilinjen. Dermed får man en situasjon der to avdelinger har hvert sitt spor, selv om et politielement er tilstede hele veien. Hva gjaldt forankring av de to systemene i linjen, kommenterte Sjøvold at det har vært en del diskusjoner rundt bruk av redningshelikopter for å frakte politifolk i forbindelse med skarpe situasjoner. Dette er det nå gitt åpning for. Han sa at et spørsmål man kan stille seg, er om det er hensiktsmessig å ha et skille mellom redning og beredskap, eller om man burde ta bort det kunstige skillet. Det er et skille som reflekteres inn i departementssystemet. På spørsmål om han mener etatsstyring av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) burde være en del av samme avdeling som Politiavdelingen, svarte Sjøvold at han regner med at statsråden vil være opptatt av dette spørsmålet.

De nasjonale beredskapsressursene

På spørsmål om helikopterkapasitet for politiet, svarte Sjøvold at han mener det er skrevet et referat fra et møte 31.05.2011 rundt dette temaet, og at han vil finne frem dette referatet for kommisjonen.

JDs generelle befatning med helikopterkapasitet til støtte for politiet, er gjennom budsjettet. Finansieringen som tilkommer helikoptertjenesten, justeres opp årlig. Så vidt Sjøvold kan erindre, ble det gitt melding til Stortinget da helikopterberedskapen ble overlatt til POD og lagt inn i rammen til OPD. OPD har vært opptatt av helikoptertjenesten og å skaffe penger til den.

Sjøvold synes det er en betimelig diskusjon om det holder med ett ekstra helikopter i tjenesten. En debatt man også burde ha, er om politiet er store nok til å ha en stor tung helikoptertjeneste, eller om de burde gå sammen med Forsvaret om dette. Det var aldri intensjonen med helikoptertjenesten at man skulle bygge ut helikopterberedskapen tilsvarende som i Storbritannia. Norsk politihelikoptertjeneste har dessuten aldri vært gjengstand for grunnleggende vurdering, sa han.

På spørsmål om Sjøvold kunne si noe om ressursutviklingen for de nasjonale beredskapsressursene i Oslo, svarte han at OPD som sentralt bistandsorgan bistår nasjonalt på en rekke områder. De har ansvar for nasjonale ressurser som forhandlertjenesten, beredskapstroppen, kongeeskorten. Beredskapstroppen har fått særbehandling i budsjettene, særlig hva gjelder innkjøp av utstyr. Budsjettutviklingen generelt i Oslo har etter Sjøvolds oppfatning vært normal, men de har, gjennom budsjettinnspill, kommunisert ut et større behov. De har også internt i JD definert et behov ved å anslå i hvilken grad nasjonale funksjoner går på bekostning av annet løpende arbeid i Oslo. Til syvende og sist er dette avgjørelser som må tas politisk og budsjettmessig.

På spørsmål om Sjøvold var overrasket over at den nasjonale varslingen ikke fungerte den 22. juli, svarte han at han var det, selv om varslingssystemet har sine svakheter. Han tror ikke det er en IKT utfordring, idet det slik han ser det går mer på valg av løsning, og å få til integrerte løsninger, enn på avansert IKT.

Våpenregisteret

Sjøvold forklarte at det er JD som har ansvar for våpenloven, mens det er politiet som har forvaltningsmyndigheten. Her er det etter hans oppfatning viktig at politiet følger opp løpende saker. Det har tidligere vært slurv i kontrollen, men nå er det blitt bedre.

Etatsstyring og effektivitet i politiet

Sjøvold mener at listeproblematikken (tjenestelister) må håndteres lokalt. Tjenestelistene er et styringsverktøy som politimesteren kan bruke til å styre bemanning. Helgefrekvensen er alltid en utfordring. Mye av kunsten med å få det til å gå rundt, er å utnytte de ressursene man har på jobb på en

god måte. Her er det store distriktsmessige variasjoner, og noen bør kanskje utfordres på arbeidsprosedyrer.

Sjøvold har brukt mye tid på å studere hva som er god nok bemanning. Han mener det må være budsjetttrammene som setter denne grensen. Budsjettfordelingsmodellen (Fürost og Høvestad) er oppe til diskusjon nå.

Responstid er en indikasjon på bemanning, og stort sett er den god. Men som måleindikator har ikke politiet vært særlig ivrige etter å bruke det.

På spørsmål om Sjøvold har noen oppfatning av hvorvidt man i JD mener POD burde være "stram" i forbindelse med tjenestelistene, svarte Sjøvold at tjenestelister er et lokalt anliggende. Dersom man ikke blir enig lokalt, slår derimot arbeidsgivers styringsrett gjennom inntil man får en sentral løsning. Sjøvold vet ikke hvor mange slike saker POD har hatt.

Om læring i politiet og kulturen i POD

På spørsmål om Sjøvold oppfatter POD og politietaten som en lærende organisasjon, svarte han at det i etaten i hvert fall har blitt satset mye på utvikling av kompetanse, herunder etablering av formelle utdanninger. Han mener grunnlaget for å kunne utvikle etaten er god, og bedre enn for noen år tilbake. Grunnkompetansenivået er høyere, og det er lettere å stille et kritisk lys på seg selv. Det varierer imidlertid mye lokalt i hvilken grad man i praksis evner å være selvkritiske.

Den største utfordring rundt dette er etter Sjøvolds oppfatning å sette læringen i system, dvs. å ivareta gjenbruksfaktoren og å få sykliske gode prosesser.

På spørsmål om hvor Sjøvold ser at oppsiden er størst hva gjelder å ta tak i utfordringer i politiet, svarte han at det utvilsomt er innenfor styring og ledelse.

Sjøvold trakk frem noen umiddelbare læringspunkter etter 22. juli: Lokalt bør man se på tjenestelistene, sørge for å utdanne gode innsatsledere som kan styre operativ innsatsledelse, få UEH-personell med på integrerte lister, og sørge for at det til enhver tid er minimum av kompetanse på jobb. Det å ha gode folk på operasjonssentraler er veldig viktig. Det handler om struktur og å få til samhandling. Et viktig element i denne sammenheng er at jo større grunnbemanning man har, jo større potensial har man for å lykkes.

Sjøvold tror PST er gode til å markedsføre sine ressursbehov og at de dermed får mye uttelling. Det kan være behov for å se på forhold internt i PST, noe Sjøvold mener den nye sjefen, sammen med Tråvik, vil vurdere i sin kommende evaluering.

På spørsmål om andre viktige forbedringsområder for norsk politi etter 22. juli, svarte Sjøvold at han synes norsk politi generelt leverer gode tjenester. 22. juli var en svært spesiell hendelse, og det er ikke helt riktig å dømme norsk politi etter en slik hendelse. Det er likevel forbedringspunkter, som kompetanse på operasjonssentraler, tjenestelister, og styring og ledelse.

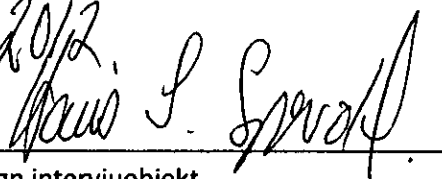
Naturlige tiltak for å forbedre styring og ledelse vil være å utvikle et system som gir noen insentiver for å lykkes bra i et politidistrikt, sa han. I dag får man like mye penger uansett hva man gjør. Det må lønne seg å være god. Det må etableres drivere for å bli god, og ikke bare gis penger i henhold til "Fürst og Høverstad" uansett hvilke resultater man viser. Et transparent system som gjør det mulig å evaluere, og som er likt for alle, er viktig i denne sammenheng.

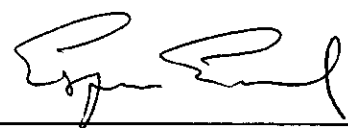
Avslutning

På spørsmål om hvordan Sjøvold opplevde selve intervjusituasjonen, svarte han at den bar preg av at kommisjonen er godt orientert om ulike problemstillinger.

Intervjuet ble avsluttet kl. 15.40.

Gjennomlest og akseptert som et dekkende referat,

15/7. 2012

_____
Sign intervjuobjekt

_____
Sign referent